

Vergaderjaar 2019–2020

35 302

Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2020)

Nr. 7

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 september 2019

Op 12 juli 2019 heeft u mijn eerste reactie ontvangen op de motie van de leden Leijten en Lodders over letselschadevergoedingen.¹ Daarin ben ik ingegaan op het verzoek aan de regering om een poging te doen in kaart te brengen hoeveel mensen bij benadering letselschadevergoedingen hebben en wat het financieel beslag is wanneer letselschadevergoedingen uitgezonderd zouden worden van de vermogensrendementsheffing in box 3. In deze brief ontvangt u mijn aanvullende reactie waarin ik reageer op de vraag in de motie op welke wijze letselschadevergoedingen uitgezonderd zouden kunnen worden van box 3 en behandel ik de uitvoerbaarheid door de Belastingdienst. Ten eerste ga ik in op het voorstel van het kabinet tot aanpassing van box 3 waardoor iemand met een letselschadevergoeding aangehouden op een betaal- of spaarrekening tot een groot bedrag geen box 3-heffing meer verschuldigd zal zijn. Ten tweede licht ik toe dat een uitzondering voor letselschadevergoedingen niet past binnen het uitgangspunt van box 3 en ten derde dat een uitzondering in box 3 ertoe zal leiden dat de schadevergoeding lager wordt vastgesteld.

Aanpassing box 3

De huidige vormgeving van box 3 leidt ertoe dat ook mensen die een letselschadevergoeding hebben ontvangen die wordt aangehouden op een betaal- of spaarrekening en die een vermogen in box 3 hebben dat hoger is dan het heffingvrije vermogen², worden belast alsof een deel van hun vermogen uit beleggingen bestaat. In die gevallen is de belastingdruk op hun letselschadevergoeding hoog. Ik begrijp dat dit bij deze groep onbehagen oproept en onderken dat dit ongewenst is.

¹ Kamerstuk 35 026, nr. 55.

² Voor het jaar 2019 bedraagt het heffingvrije vermogen € 30.360. Voor fiscaal partners geldt het dubbele bedrag.

Het kabinet stelt in de op 6 september 2019 aan uw Kamer verstuurde brief «Aanpassing box 3»³ voor om het box 3-stelsel aan te passen, door voortaan in box 3 het werkelijke spaargeld van belastingplichtigen centraal te stellen. Het kabinet zal een wetsvoorstel uitwerken waarmee belastingplichtigen met vooral of uitsluitend spaargeld aanzienlijk minder, en in veel gevallen zelfs geen box 3-belasting meer zullen betalen. Dit zal ook gaan gelden voor een op een betaal- of spaarrekening aangehouden letselschadevergoeding. Na de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel van box 3 wordt gerekend met de werkelijke verhouding van spaargeld, beleggingen en schulden per belastingplichtige. Voor elk van deze vermogensbestanddelen wordt een forfaitair rendement vastgesteld dat zo goed als mogelijk aansluit bij het werkelijke gemiddelde rendement. Dit betekent dat de belasting wordt vastgesteld aan de hand van de werkelijke hoeveelheid spaargeld. Over dit spaargeld wordt dan aan de hand van een forfaitair vastgestelde rente een inkomen uit dat spaargeld berekend. De forfaitair vastgestelde rente sluit zoveel mogelijk aan bij de werkelijke rente en dus bij het werkelijke rendement en is daardoor ook vele malen lager dan het in aanmerking te nemen rendement op beleggingen. Van dit rendement – in de eerdergenoemde brief «Aanpassing box 3» aangeduid als inkomen – is de eerste € 400 vrijgesteld. Dit betekent bijvoorbeeld dat iemand met uitsluitend spaarvermogen bij een forfaitair vastgestelde rente van 0,09% (de forfaitaire spaarrente in 2020) geen box 3-heffing verschuldigd zal zijn tot aan een vermogen van € 440.000 per fiscaal partner.

Uitgangspunt box 3

Het kabinet vindt een vrijstelling voor letselschadevergoedingen voor box 3 geen optie, omdat het in strijd is met het uitgangspunt van box 3 dat vermogen dat op de peildatum tot het bezit behoort deel uitmaakt van de rendementsgrondslag. Alleen voor zover het bedrag van de schadevergoeding op de peildatum van 1 januari van ieder jaar nog in bezit is van een persoon, is het vermogen en maakt daarmee deel uit van de rendementsgrondslag van box 3.

Een voorwaarde voor een vrijstelling is dat bepaalbaar moet zijn wat onder de vrijstelling valt. Voor een schadevergoeding in de vorm van geld is dat in principe niet mogelijk als gevolg van zogenoemde verwatering. Bij een afname van het vermogen als gevolg van het feitelijk souperen van de schadevergoeding is niet te zien welke euro's dat zijn. Dit maakt een uitzondering voor letselschadevergoedingen in box 3 in principe niet mogelijk. Is immers het bedrag dat vrijgesteld is in box 3 wel nog steeds het bedrag dat uit de schadevergoeding is verkregen? Alleen indien het geld van een ontvangen schadevergoeding apart van het overige vermogen gevolgd kan worden, zou het verdedigbaar zijn om letselschadevergoedingen van box 3 uit te zonderen. Dit is slechts mogelijk als extra voorwaarden aan de schadevergoeding gekoppeld zouden worden. Er zal een volgsystematiek ingeregeld moeten worden wil een uitzondering voor de Belastingdienst uitvoerbaar zijn. Bijvoorbeeld door de schadevergoeding op een separate rekening te zetten met opnamevoorwaarden, zonder mogelijkheid tot het doen van stortingen, met een renseigneringsverplichting.

Gevolgschade

Daarnaast is het gebruikelijk dat bij het bepalen van de omvang van de schade rekening wordt gehouden met gevolgschade. De ingeschatte belastingheffing als gevolg van de te ontvangen schadevergoeding is een

³ Kamerstuk 35 026, nr. 74.

gevolgschade waardoor de schadevergoeding hoger zal worden vastgesteld. In het geval er door een vrijstelling geen belastingheffing wordt verwacht zal de schadevergoeding diensgevolge ook lager worden vastgesteld⁴.

Op grond van bovenstaande argumenten is het kabinet geen voorstander van het uitzonderen van letselschadevergoedingen van de grondslag in box 3.

Ik vertrouw erop met de informatie in deze brief te hebben voldaan aan uw verzoek in de motie van de leden Leijten en Lodders over letstelschadevergoedingen.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

⁴ Waardoor dit voor de (toekomstige) ontvangers van een letselschadevergoeding per saldo geen verschil maakt.